

ODDIH ZA DELAVCA

Pred vrati so letni dopusti. Kako in kje bodo letos letovali delavci nekaterih moščanskih delovnih organizacij, so nam povedali referenti, ki se bavijo z razporejanjem delavcev.

Naš delavec je še vedno »prereven«, da bi si lahko privoščil hotel in prebil v njem štirinajst dni. Zato je bilo nujno potrebno najti druge izhode, kot so počitniški domovi, kočice, prikolicice, zasebne sobe. To je še najbolj socialističen način letovanja delavcev. Toda zakaj ni za vse enako? Poklicala sem nekaj moščanskih podjetij in jih povprašala:

Halo?! Tam Velana?«

»Da. Želite?«

»Referenta za letne dopuste...«

...halo! Mi lahko poveste, kako bodo letos vaši delavci letovali, kje bodo letovali, kako ste poskrbeli zanje?«

Odgovori mi referentka Tilka Anžur: »Joj, veste, pri nas je tak naval in ne vemo, če bodo lahko vsi prišli v naše počitniške domove ali ne. Imamo namreč štiri počitniške domove v štirih različnih krajih: enega v Bohinju, tri ob morju. V teh domovih lahko ostanejo po deset dni. Sami si lahko kuhajo. Dnevna cena: 6 dinarjev. Prikolic nimamo. Odločili smo se, da jih ne bomo imeli. Imamo tudi nekaj socialnih primerov, ki bodo brezplačno letovali ali v zdraviliščih ali pa kje drugje.«

»Hvala tovarišica!« ji rečem in pokličem delovno organizacijo Arbo, kjer je zaposlenih samo petdeset ljudi. Majhen kolektiv. Kako so oni rešili problem (ali pa neproblem) letovanja, mi je na kratko povedal tovariš Avsec iz splošne kadrovske službe: »Računamo na prikolicice. Plačali smo za tri na Rabu ali na Krku. Lastnih domov nimamo in tudi socialnih primerov ne. Vsak bo dobil regres v višini 1008 dinarjev.«

Ko sem poklicala Javna skladišča se je po telefonu oglasil tovariš Havlina. »Imate domove in kakšna je cena v letošnji sezoni?« »Imamo tri počitniške domove: enega v Kranjski gori, enega na Pokljuki in enega v Portorožu, ki je sedaj najzanimivejši zaradi morja. Tu bo naš delavec lahko preživel deset dni v krogu družine. Kuhali si bodo sami in plačali 13 din za osebo.«

»Nameravate nabaviti prikolicice oziroma jih že imate?«

»Prikolic nimamo in jih verjetno tudi ne bomo nabavljali, kajti zaenkrat smo v veliki investiciji, ker gradimo nova skladišča. Morda pa bomo nabavili še en počitniški dom.«

»Kje letujejo tisti, katerim ne uspe priti v sindikalni dom v Portorožu?«

»Letuje vsak po svoje. Mi rešujemo socialne probleme, potem delavce, ki imajo družine in šoloobvezne otroke. Domala vsi pridejo na vrsto; vem le za en sam primer, da ni dobil prostora v Portorožu.«

Kličem naprej.

»Kolinska, halo Kolinska!«

»Da. Tukaj Kolinska tovarna...«

... tovarišica, bi lahko povedali nekaj besed o tem, kje bodo letos letovali vaši delavci, nekaj besed o regresu, o letnih dopustih nasploh?«

Tovarišica Bajič, referentka za letne dopuste, je dejala: »Letos bodo naši delavci preživeli po deset dni ob jadranski obali. Točno še ne vem povedati kje, ker zakopujemo ležišča v sodelovanju z Generalturistom. Imamo sedem prikolic. Za te še ne vemo, kje bodo postavljene. Pri nas kapacitete niso omejene in se lahko prijavi, kdor hoče. Socialno ogroženim smo dali 10 % večji regres...«

Tudi člani delovne organizacije Žito bodo letovali predvsem v domovih. Tovarišica Grafenauer, ki ureja te stvari v Žitu, je dejala: »Vse TOZD oddajo prijave svojih članov in nato jih razporejamo. To je zelo zamotano pri nas, ker so TOZD, ki imajo kolektivni letni dopust, drugi ga nimajo, tretji hočejo uskladiti dopust z možem ali ženo. Imamo domove v Dramlju pri Crikvenici (28 ležišč), v Savudriji, Bašani, potem v Bohinju in nekaj ležišč na Pokljuki. Letni dopust pri nas ureja komisija za družbeni standard. Odloča tudi o tem, koliko bo kdo plačal in kam bo šel: v zdravilišče ali kam drugam... Regres pa bo letos znašal od 900 — 1000 dinarjev, ne vem še točno...«

Toplarna v Mostah pa je ena tistih delovnih organizacij, ki skuša problem letovanja rešiti s prikolicami, na najcenejši način. Domov nimajo. Imajo pet prikolic ob jadranski obali. Imeli so jih več, toda dve so takoj po potresu poslali na Tolminsko. Po sindikalni listi bodo delavci Toplarne dobili regres v višini 1100 dinarjev, a ni enoten zaradi socialnih primerov.

V Papirnici Vevče bodo skušali rešiti problem letošnjega dopusta za svoje delavce tako, da bodo najeli zasebne sobe, nekaj delavcev bo v zdraviliščih kot nagrajenci ali pa zaradi zdravja. Prikolic nimajo. Regresa pa bo 1119 dinarjev — za vse enako.

Ostalo je še nekaj moščanskih podjetij, toda vsa na približno enak ali vsaj podoben način rešujejo probleme letovanja. Nekateri vidijo perspektivo v prikolicah, drugi v domovih, kajti še vedno si delavec ne more privoščiti hotela A kategorije.

ANA MARJANOVIČ

PRVI DOM MLADIH DELAVCEV ŽG V ZALOGU

Ob Hladilniški cesti v Zalogu stoji nova, mogočna zgradba. Stopila sem bliže in opazila pri vходу ploščo z napisom Prvi dom za mlade delavce na območju Ljubljane, zgrajen leta 1975 s sredstvi, ki so jih združili delavci ŽG Ljubljana. Ta napis me je pritegnil in sklenila sem, da povprašam tovariša upravnika nekaj več o tem domu. Jože Kek, ki opravlja zahtevno delo upravnika doma, se je rad odzval povabilu in mi opisal utrip življenja v domu.

Dom je bil odprt 19. julija lani in je prvi tak dom na področju Ljubljane, ki ga je zgradilo Železniško gospodarstvo Ljubljana. Njegov osnovni namen je, da nudi začasno bivališče delavcem ŽG, ki zaradi svojega dela nimajo stalnega doma.

Dom predstavlja Jugoslavijo v malem, saj najdemo v njem predstavnike vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Pretežno so to mladi ljudje različnih narodov, ciljev, želja in prav zato je delo tovariša upravnika zelo zahtevno. Morda je zanj nekoliko lažje zato, ker je sam že 20 let zaposlen pri železnici in pozna življenje in razmere teh delavcev.

Življenje v domu teče po ustaljenih pravilih. Na razpolago je 400 ležišč, tako da na vsak TOZD odpade določeno število postelj, s katerimi razpolaga. Vsaka TOZD izda delavcem posebno napotnico, na podlagi katere jih potem upravniki doma razporeja po sobah. Ker je dom vedno zaseden, je zlasti za upravnika vedno dovolj dela. Za posamezno področje dela so ustanovljeni posebni sveti iz predstavnikov stanovančev in ustanoviteljev:

— svet za uporabo ležišč,

— svet za družbeno prehrano in

— svet za rekreacijo.

Sami stanovančevi doma volijo domski svet, ki je sestavljen iz 12 članov. Ta ima veliko zahtevnih nalog, ki se nanašajo na življenje v domu, ukvarja se s težavami posameznikov, daje predloge za boljše počutje v domu, kontaktira z upravnikom in s tremi prej navedenimi sveti.

Za družabno življenje je v domu dobro poskrbljeno. Stanovančevi na voljo klubski prostor s televizorjem, družabnimi igrami in dnevnim časopisjem. Obiski v sobah niso dovoljeni, v domu je za to namenjen poseben prostor v jedilnici.

Dobro je obiskano štiritezno avtomatsko kegljišče odprtega tipa, predvidena je tudi knjižnica, vendar pri tem nastopajo težave večjezičnosti. Poleg doma je igrišče za košarko in za mali nogomet, balnišče je v gradnji.

Precejšnje zanimanje je čutiti za ustanovitev aktiva zveze socialistične mladine, ki ga bodo ustanovili na pobudo ZSM — OO Zalog. S pripravami so pričeli v mesecu aprilu.

Dom mladih delavcev z obratom družbene prehrane je sestavni del TOZD TTG iz

Ljubljane v okviru ŽG Ljubljana.

Obrat družbene prehrane deluje v sklopu doma mladih delavcev. Ima zmogljivost 3500 do 4000 obrokov dnevno, vendar zmogljivost ni v ce-

bene prehrane vse potrebe doma, razvažajo tople obroke tudi na delovna mesta v okolici.

Vsi stanovančevi doma imajo dobre možnosti za delo in življenje. K temu mnogo pri-

Osnovna šola Adolfa Jakhla v Zalogu je bila prva v Ljubljani zgrajena s sredstvi iz samoprispevka. Žal je že danes premajhna. Da bi lahko zagotovili enoinpolizemski pouk, je potrebno zgraditi prizidek s štirimi učilnicami. Predvidena investicijska vrednost je 6.000.000 dinarjev

loti izkoriščena. V prvi vrsti je obrat namenjen članom doma, lahko pa ga uporabljajo tudi zunanji gostje. Trenutno so cene zelo ugodne, in sicer malica 8 do 10 din, kosilo 14 do 17 din in večerja 12 din. Poleg tega, da pokriva obrat druž-

pomorejo sami s pomočjo uprave doma, kajti če bo delavec imel dobre možnosti, bo tudi bolje delal in s svojim delom prispeval h graditvi skupnega boljšega današnjega in jutrišnjega dne.

M. Matjažič

V KRAJEVNI SKUPNOSTI VEVČE-ZG. KAŠELJ PODELILI PRIZNANJA ZA DELO

Na 3. razširjeni seji predsedstva KK SZDL Vevče-Zg. Kašelj so navzoči razpravljali o podelitvi priznanj zaslužnim tovarišem, ki so s svojim delom kakorkoli prispevali h kvaliteti dela na področju krajevne skupnosti kakor tudi k razvijanju družbenopolitičnega ali samoupravnega življenja v naši KS. Po obširni razpravi so sklenili, da bo število pismenih priznanj letos izjemoma večje ker jih doslej še niso podeljevali, v prihodnje pa nameravajo letno podeljevati po deset priznanj in sicer pet na področju podružnice Kašelj in pet na področju podružnice Vevče. Možne kandidate za priznanja bo tudi v prihodnje evidentiral izvršni odbor predsedstva KK SZDL, o dokončni odločitvi pa bo odločalo predsedstvo.

Letošnja pismena priznanja KK SZDL Vevče-Zg. Kašelj (47) so prejeli:

Z VEVČ:

Drago Črne, Slavka Potočnik, Ciril Potočnik, Franc Goljar, Anton Novak, Albin Levičnik, Stane Meljo, Meri Trtnik, Franc Oblak, Ignac Zajec, Leopold Gorše, Ivan Snoj, Antonija Mazovec, Tone Trtnik, Ivan Suvorov, Vid Vilfan, Pavla Tomažič, Rudi Smrekar, Vlado Trajkovič, Ivanka Zupančič, Stane Kamnar, Ivan Miklavž, Lado Mazovec, Jože Zibert, Ivan Mrhar, VVZ Vevče in OZD Papirnica Vevče.

IZ ZG. KAŠLJA:

Fanči Fležar, Stane Černe, Vik-

VESTI IZ KULTURE

V Jelovškovi galeriji je bilo letos že pet likovnih razstav, na katerih so razstajali: akad. slikar Tomaž Kvas, akad. kipar Stane Jarm, akad. slikar Julijan Miklavžič, akad. slikar Izidor Urbančič ter skupini Bratstvo-edinstvo in Ljubljanski samorastniki. Ob otvoritvah so v kulturnih programih sodelovali: kitarist Franc Kozole, moški zbor iz Brezovice, Marina in Matevž Lorenz, tenorist Mitja Gregorač in kitarist Primož Soban.

Harmonikarji glasbene šole Moste so nastopili v Polhovem Gradcu na prireditvi Naši dosežki v Horjulu, udeležili pa so se tudi revije v Pulju.

tor Škrjanec, Ivo Avbelj, Magda Sešek, Feliks Petelin, Ivan Benedik, Stefan Alič, Franc Cerk, Jože Kozamernik, Ivan Čuda, Janko Lovec, Albina Černe, Nežka Petelin, Micka Alič, Ludvik Kukovica, Terezija Lovše, Jože Prebil, Darinka Majnič, Anton Zupančič.

Za nemo ten potek podelitve je bil izvoljen poseben pripravljalni odbor, ki je skrbel za nemo ten potek pri celotni organizaciji. Za popestritev in boljše počutje vseh prisotnih v dvorani kulturnega doma Vevče so učenci OS Polje pripravili kratek kulturni program.

Na seji so bili navzoči seznanjeni o obisku s pobrateno krajevno skupnostjo Pečine z Reke. Pogovorili so se tudi o sestavi delegacije, ki bo imela vso organizacijsko skrb, sklenjeno pa je že, da se podeli za darilo slika — pejzaž slikarja amaterja iz naše KS tovariša Jerihe.

BORCI MED PIONIRJI — Pionirji OŠ Ketteja in Murna so se zmenili z društvom prijateljev mladine Kodeljevega: Povabimo jih! In odzvali so se tovariši B. Božič, A. Jevšnik, K. Klešnik, M. Kandare, A. Korošec, J. Dransler, Fr. Bavec, Fr. Bambič in J. Vidic. Pionirjem so pripovedovali o svojih doživljajih in ilegali, o Molniški četi, o bojih na zahodnih etičnih mejah Slovencev, o mladih v NOB, o bojih za osvoboditev Ljubljane in o okupatorjevih sodelavcih v Sloveniji. Kaj vse so pionirji slišali, kaj vse ob tem doživeli! Ko so se borcem zahvaljevali za obiske, so jih pozivali: Pridite znova! Na sliki: Učencem 3 rareda je kar zastajal dih, ko jih je živa pripoved vodila do vrhunca!

DOPUST ZA DELAVSKI ŽEP

„Kljub vsem podražitvam cen naših uslug ne bomo občutneje povečali,“ je povedal direktor podjetja Jadranturist Ljubljana Rado Agič. Naša domova v Portorožu in Crikvenici ter zasebne sobe so namenjeni predvsem moščanskim delavcem. To je sklenil naš 13-članski kolektiv na svojem zboru.

Delovna organizacija Jadranturist se zaveda, da upravlja objekte, ki so jih pred leti kupile moščanske tovarne. Stalno jih obnavljajo, zato podatek o lanskim zasedenosti — 92 % — ni kar tako! Med uporabniki uslug je bilo kar 73 % delavcev iz Most.

Na nedavnem obisku v penzionu Portorož smo lahko ugotovili, da na primer šef kuhinje ni le šef; po potrebi mora opravljati vsa dela v kuhinji. Letošnje cene oskrbnih dni v pred-

in posezoni so v Portorožu 88, v Crikvenici pa 82,50 dinarja, otroci do 7. leta starosti imajo 25 % popusta. V juliju in avgustu pa so cene penzionov v Crikvenici 110 dinarjev, v Portorožu pa 121 dinarjev.

Pomembna novost je uvedba dietične prehrane.

„Na vsak način želimo, da ostaneta domova moščanska,“ pravi direktor R. Agič, „ne vem pa, če je potrebno, da imamo kar tri gostinska podjetja v občini; sodelovanje bi moralo biti popolnejše in ne nazadnje, zavzemamo se za ustanovitev interesne skupnosti za letovanja predšolskih in šolskih otrok ter borcev. Letošnja sezona bo pokazala, kar se da napraviti na tem področju.“

JG